

Sygn. akt: I C 1004/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

L., dnia 19 listopada 2012 r.

Sąd Rejonowy w Lubinie I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Witold Cieślik

Protokolant: Ewelina Kurdziel

po rozpoznaniu w dniu 19 listopada 2012 r.

na rozprawie

sprawy z powództwa E. K.

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę

I. zasądza od strony pozwanej (...) S.A. w W. na rzecz powódki E. K. kwotę 20.000 złotych (dwadzieścia tysięcy złotych) wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 03 czerwca 2011 r. do dnia zapłaty,

II. oddala dalej idące powództwo,

III. wzajemnie znosi pomiędzy stronami koszty procesu

IV. nakazuje stronie pozwanej, aby uiściła na rzecz Skarbu Państwa (Sąd Rejonowy w Lubinie) kwotę 1000 zł, tytułem opłaty od uwzględnionej części powództwa, zaś nieuiszczonymi w pozostałym zakresie kosztami sądowymi obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt I C 1004/12

UZASADNIENIE

Powódka E. K. domagała się zasądzenia od strony pozwanej (...) S.A. w W. na swoją rzecz kwoty 40 000 zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę po śmierci osoby najbliższej wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 03.06.2011 r. do dnia zapłaty, a także zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 4 800 zł wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł. Wniosła również o zwolnienie jej od kosztów sądowych.

W uzasadnieniu pozwu wskazała, że w dniu 15.10.2009 r. doszło do wypadku drogowego, w którym jej mama A. K. doznała obrażeń ciała, skutkujących śmiercią, zaś pojazd sprawcy zdarzenia ubezpieczony był w zakresie odpowiedzialności cywilnej w pozwanym zakładzie ubezpieczeń. Podała także, iż pismem z dnia 26.04.2011 r., za pośrednictwem pełnomocnika, zgłosiła roszczenie odszkodowawcze z tytułu art. 446§3 k.c. w kwocie 35 000 zł oraz roszczenie o zadośćuczynienie na podstawie art. 446§4 k.c. w kwocie 35 000 zł, jednak strona pozwana w pismem z dnia 01.09.2011 r. przyznała na jej rzecz jedynie kwotę 10 000 zł tytułem zadośćuczynienia. Według powódki, wypłacona jej kwota zadośćuczynienia jest niewspółmierna do rozmiaru poniesionej przez nią krzywdy wskutek śmierci mamy. Podniosła nadto, że śmierć mamy wpłynęła negatywnie na stan jej zdrowia psychicznego oraz ogólne samopoczucie, gdyż była ogromną tragedią powodująca u niej rozpacz, ból, cierpienie, żal, przygnębienie, niechęć do życia, rozczarowanie, zamknięcie na otoczenie, nerwowość, bezsenność, a upływ czasu nie zmienił tych

negatywnych emocji. Argumentowała również, iż wiadomość o śmierci mamy była dla niej ogromnym szokiem i wstrząsem psychicznym, powyższy wypadek pozbawił ją spokojnego życia w pełnej i szczęśliwej rodzinie, pogrążając w głębokiej żałobie, do chwili obecnej nie może pogodzić się z tragedią, która ją dotknęła.

Postanowieniem Sądu z dnia 3 lipca 2012 r. powódka została zwolniona od kosztów sądowych w całości.

Strona pozwana (...) S.A. w W. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powódki na swoją rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz zwrotu opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

W uzasadnieniu przyznała, że przyjęła co do zasady odpowiedzialność za skutki wypadku drogowego z dnia 15.10.2009 r., w wyniku którego A. K. poniosła śmierć, spowodowanego przez sprawcę, będącego ubezpieczonym od odpowiedzialności cywilnej kierowców u strony pozwanej. Podała także, iż przyznała i wypłaciła powódce z tytułu zadośćuczynienia za ból i cierpienie w związku ze śmiercią A. K. świadczenie pieniężne w kwocie 10 000 zł. Argumentowała również, iż dokonując wypłaty świadczenia wzięto pod uwagę okoliczności takie jak cierpienie fizyczne, psychiczne, ból i wiek powódki, nadto wypłacone powódce zadośćuczynienie przedstawia ekonomicznie odczuwalną wartość, uwzględnia doznaną krzywdę i jest utrzymane w rozsądnych granicach. W ocenie strony pozwanej, wysokość należnego zadośćuczynienia została ustalona na odpowiednim poziomie i w całości wyczerpuje roszczenie powódki z tego tytułu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 15.10.2009 r. w L. na drodze krajowej nr K-3, na skrzyżowaniu z drogą krajową nr K-36 miał miejsce wypadek drogowy w wyniku, którego A. K. doznała obrażeń ciała, skutkujących jej śmiercią. Sprawca zdarzenia miał wykupioną polisę OC u strony pozwanej (...) S.A. w W..

dowód: akta szkody nr (...)

kserokopia pisma KPP w L. z dnia 27.10.2009 r. k 15

kserokopia zawiadomienia o wszczęciu śledztwa z dnia 16.10.2009 r. k 16

kserokopia odpisu skróconego aktu zgonu A. K. k 17

kserokopia karty statystycznej do karty zgonu k 18

A. K. w chwili śmierci była wdową i miała dwóch synów oraz córkę – powódkę E. K.. Młodszy syn oraz powódka zamieszkiwali w W., zaś starszy syn zamieszkiwał w G.. Pozostawała na emeryturze pobierając świadczenia emerytalne w kwocie około 1 600 zł miesięcznie.

dowód: kserokopia odpisu skróconego aktu zgonu A. K. k 17

zeznania świadków: P. S. k 95

Ł. G. k 108

przesłuchanie powódki E. K. k 95 – 96

Powódka od 22 lat zamieszkuje w W., gdzie zawarła związek małżeński, założyła rodzinę i wykonuje pracę zarobkową. Powódka ma trzech synów w wieku 20, 14, 9 lat. Od 5 lat jest rozwiedziona, zamieszkuje wspólnie ze swoimi dziećmi. Przed rozwodem powódki, kiedy A. K. jeszcze pracowała zarobkowo w Polsce często odwiedzała powódkę i swojego młodszego syna w W.. Młodszy syn A. K., również zamieszkujący w W., miał żonę i dzieci. Po rozwodzie powódki, A. K. po przejściu na emeryturę przeprowadziła się do powódki do W., gdzie pomagała jej w utrzymaniu domu i opiece nad małoletnimi dziećmi. Powódka była bardzo zżyta ze swoją matką, w każdej chwili mogła liczyć na jej pomoc, dzięki wsparciu przy opiece nad dziećmi, powódka była w stanie wykonywać prace zarobkową na lotnisku jako

stewardessa w systemie zmianowym. Wspólnie z matką oraz dziećmi jeździła na wakacje oraz wycieczki rowerowe. Śmierć matki w wypadku była dla powódki ogromnym szokiem i niezwykle ciężkim przeżyciem, zamknęła się w sobie, przez pewien okres przestała spotykać się ze znajomymi, była załamana. Ponadto musiała się zwolnić z pracy na lotnisku, gdyż zmianowy system pracy był nie do pogodzenia z obowiązkami opieki nad małoletnimi dziećmi. Powódka po śmierci matki pozostawała pod opieką lekarza rodzinnego, stosując leki uspokajające. Przez wiele miesięcy po rezygnacji z dotychczasowej pracy powódka korzystała ze wsparcia opieki społecznej. Musiała zmienić mieszkanie na mniejsze. Młodszy brat powódki, cierpiący na chorobę alkoholową, zmarł dwa lata po śmierci swojej matki. A. K. została pochowana w G., a powódka często odwiedza jej grób.

dowód: kserokopia odpisu zupełnego aktu urodzenia E. kula k 32 – 33

oświadczenie powódki E. K. z dnia 04.04.2011 r. k 34

zeznania świadków: P. S. k 95

Ł. G. k 108

przesłuchanie powódki E. K. k 95 – 96

Obecnie powódka pracuje jako menager, uzyskując około 1 000 euro miesięcznego dochodu. Ma na utrzymaniu dwóch małoletnich synów.

dowód: przesłuchanie powódki E. K. k 95 – 96

Powódka oraz jej brat G. K. pismem z dnia 26.04.2011 r., za pośrednictwem firmy (...) S.A. zgłosili stronie pozwanej roszczenie o stosowne odszkodowanie i zadośćuczynienie z tytułu krzywdy doznanej wskutek śmierci ich matki w wypadku dnia 15.10.2009 r., przy czym roszczenie powódki obejmowało kwotę 35 000 zł tytułem zadośćuczynienia na podstawie art. 446§4 k.c. oraz kwotę 20 000 zł tytułem stosownego odszkodowania na podstawie art. 446§3 k.c. Następnie strona pozwana pismami z dnia 15.07.2011 r. i 26.08.2011 r. była wzywana do zapłaty dochodzonych kwot.

Strona pozwana pismem z dnia 01.09.2011 r. poinformowała powódkę i jej brata o przyznaniu powódce kwoty 10 000 zł tytułem zadośćuczynienia oraz G. K. kwoty 10 000 zł zadośćuczynienia. Mimo wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy strona pozwana w piśmie z dnia 30.12.2011 r. podtrzymała swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie.

dowód: akta szkody nr (...)

kserokopia pisma z dnia 26.04.2011 r. k 19 – 21

kserokopia wezwania do zapłaty z dnia 15.07.2011 r. k 22

kserokopia ostatecznego wezwania do zapłaty z dnia 26.08.2011 r. k 24

kserokopia pisma z dnia 01.09.2011 r. k 27

kserokopia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy z dnia 19.10.2011 r. k 29

kserokopia pisma z dnia 30.12.2011 r. k 31

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo częściowo zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 446§4 k.c. jeżeli wskutek uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia nastąpiła śmierć poszkodowanego, to sąd może przyznać najbliższym członkom rodziny zmarłego odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Powyższy przepis umożliwia przyznanie najbliższym członkom rodziny osoby zmarłej wskutek czynu niedozwolonego zadośćuczynienia, które stanowi swoistą formę naprawienia poniesionej przez nich szkody niemajątkowej (krzywdy) wynikającej z cierpień psychicznych i moralnych wywołanych utratą osoby najbliższej. W takiej sytuacji zadośćuczynienie ma charakter rekompensaty pieniężnej, mającej złagodzić cierpienie, ból i poczucie osamotnienia po utracie najbliższego członka rodziny. Pomimo tego, że przepisy prawa nie określają szczegółowo kryteriów jakimi należy kierować się przy ustalaniu wysokości należnego świadczenia z tytułu zadośćuczynienia, to jednak w dotychczasowym orzecznictwie, jak i doktrynie prawa zostały wypracowane pomocne wskazówki pozwalające na dokonanie odpowiednich ustaleń. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 10 maja 2012 r., sygn. akt IV CSK 416/11 wyjaśnił, że „1. Zadośćuczynienie przewidziane w art. 446§4 k.c. nie jest zależne od pogorszenia sytuacji materialnej osoby uprawnionej i poniesienia szkody majątkowej, a jego celem jest kompensacja doznanej krzywdy, a więc złagodzenia cierpienia psychicznego wywołanego śmiercią osoby najbliższej i pomoc pokrzywdzonemu w dostosowaniu się do zmienionej w związku z tym jego sytuacji. 2. Zadośćuczynienie przewidziane w art. 446§4 k.c. jest odzwierciedleniem w formie pieniężnej rozmiaru krzywdy, która nie zależy od statusu materialnego pokrzywdzonego. Jedynie rozmiar zadośćuczynienia może być odnoszony do stopy życiowej społeczeństwa, która pośrednio może rzutować na jego umiarkowany wymiar i to w zasadzie bez względu na status społeczny i materialny pokrzywdzonego. Przesłanka „przeciętnej stopy życiowej” społeczeństwa ma charakter uzupełniający i ogranicza wysokość zadośćuczynienia tak, by jego przyznanie nie prowadziło do wzbogacenia osoby uprawnionej, nie może jednak pozbawić zadośćuczynienia jego zasadniczej funkcji kompensacyjnej i eliminować innych czynników kształtujących jego rozmiar.” Ponadto jak wyjaśnił Sąd Apelacyjny w Poznaniu z dnia 16 maja 2012 r., sygn. akt I ACa 301/12, „przewidziane w art. 446§4 k.c. zadośćuczynienie służy kompensacji krzywdy po stracie osoby najbliższej, a zatem uszczerbku dotyczącego subiektywnej sfery osobowości człowieka, w szczególności cierpienia, bólu i poczucia osamotnienia, powstałych utrudnień życiowych, konieczności zasadniczo odmiennego urządzenia sobie życia, ograniczenia sfery korzystania z przyjemności.” Wysokość należnego zadośćuczynienia z powyższego tytułu powinna zależeć zatem od rozmiaru wstrząsu psychicznego, którego doznała osoba najbliższa zmarłego, natężenia cierpień psychicznych i moralnych oraz odczuwalnego wpływu braku osoby zmarłej dla ujemnych przeżyć psychicznych w dalszym życiu jej osoby najbliższej, nadto zadośćuczynienie powinno mieć ekonomicznie odczuwalną wartość, przy uwzględnieniu aktualnej stopy życiowej społeczeństwa.

W niniejszej sprawie okoliczność odpowiedzialności cywilnej strony pozwanej wobec powódki za skutki śmierci jej matki A. K. w wypadku drogowym z dnia 15.10.2009 r. pozostawała poza sporem stron. Pozwany ubezpieczyciel przyjął odpowiedzialność z tytułu umowy OC zawartej ze sprawcą wypadku, przyznając powódce zadośćuczynienie za doznaną krzywdę 10 000 zł, niemniej jednak powódka uznała, że rozmiar doznanej przez nią krzywdy jest większy niż wynikałoby to z ustaleń podmiotu obowiązującego do wynagrodzenia jej cierpień fizycznych i moralnych.

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy w postaci przedłożonej dokumentacji, przesłuchania powódki oraz zeznań świadków P. S. i Ł. G. wskazuje na to, śmierć matki powódki była dla niej ciężkim i traumatycznym przeżyciem. Powódka była silnie związana emocjonalnie ze swoją matką, która przez kilka lat przed tragicznym wypadkiem zamieszkiwała wspólnie z powódką w W., udzielając jej wsparcia w utrzymaniu domu i sprawowaniu opieki nad małoletnimi dziećmi. A. K. była osobą, na którą powódka mogła liczyć w każdej chwili, dzięki wsparciu matki mogła wykonywać pracę zarobkową na lotnisku w systemie zmianowym i angażować się w utrzymanie rodziny w trudnym okresie po swoim rozwodzie. Z przesłuchania powódki i zeznań świadków wynika, że powódka bardzo przeżyła śmierć swojej matki, załamała się i zamknęła w sobie, straciła nie tylko osobę najbliższą, lecz również osobę, która w aktywny sposób kształtowała sytuację rodzinną powódki w W.. Z całą pewnością śmierć matki była dla powódki wydarzeniem tragicznym powodującym cierpienie, ból i poczucie osamotnienia po stracie najbliższego członka rodziny. Trudno jej odnaleźć się w nowej rzeczywistości i dotychczas nie pogodziła się z utratą matki. Co więcej śmierć matki wpłynęła ujemnie na sytuację życiową powódki, która musiała zrezygnować z pracy na lotnisku z uwagi na konieczność osobistej opieki nad małoletnimi dziećmi i przez pewien okres korzystała ze wsparcia pomocy społecznej. Tragiczne wydarzenie związane ze śmiercią jej matki wywarło zatem negatywne następstwa nie tylko w jej życiu osobistym i rodzinnym, lecz również zawodowym.

Uwzględniając całokształt okoliczności sprawy, rozmiar wstrząsu psychicznego, którego doznała powódka po śmierci matki, cierpienia, bólu i stopień osamotnienia po utracie osoby najbliższej, ujemne następstwa dla jej dalszej sytuacji życiowej, Sąd uznał, że rozmiar doznanej przez powódkę krzywdy uzasadnia przyznanie jednorazowego świadczenia pieniężnego z tytułu zadośćuczynienia w wysokości 30 000 zł. Nadto powyższa kwota nie jest nadmierna i odpowiada przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa. Biorąc pod uwagę, że strona pozwana spełniła już część świadczenia w wysokości 10 000 zł, zasądono od pozwanego zakładu ubezpieczeń dalszą kwotę 20 000 zł z tytułu zadośćuczynienia. Natomiast powództwo w zakresie żądania wyższej kwoty zadośćuczynienia, jako bezzasadne, podlegało oddaleniu.

Odsetki ustawowe zostały zasądzone na podstawie art. 481§1 i §2 k.c. od dnia 3 czerwca 2011 r. do dnia zapłaty zgodnie z żądaniem pozwu. Strona pozwana została wezwana pismem z dnia 26.04.2011 r. do zapłaty konkretnej kwoty zadośćuczynienia w terminie 30 dni od otrzymania niniejszego pisma, natomiast nie spełniając należnego świadczenia w wyznaczonym terminie, od dnia następnego popadła w zwłokę, co skutkowało wymagalnością roszczenia odsetkowego.

Z uwagi na to, że żądania stron zostały tylko częściowo uwzględnione, Sąd, na podstawie art. 100 k.p.c., zniósł wzajemnie koszty procesu pomiędzy stronami.

Nadto w zakresie brakujących kosztów procesu z tytułu opłaty od pozwu w zakresie uwzględnionego powództwa, z uwagi na zwolnienie powódki od kosztów sądowych, Sąd nakazał stronie pozwanej, na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, aby uiściła te koszty w kwocie 1 000 zł na rzecz Skarbu Państwa (Sąd Rejonowy w Lubinie).

Mając powyższe na uwadze orzeczono, jak w sentencji.